

Az IOF tervei, eredményei

Az IOF elsődleges célja továbbra is a tájékozdási sportok széleskörű terjesztése. Ennek érdekében egy olyan képet akarnak kialakítani erről a sportról, aminek tiszta és univerzális üzenete lenne a média,

az emberek felé. Azaz egy jól szervezett, fair, kihívó és vonzó sport benyomását kell keltenie mind a fiatalok, mind az idősebbek körében.

Az említett célok elősegítése érdekében a július elején rendezett IOF kongresszus már arról is döntött, hogy rendezzenek-e VB-t a tájkerékpáros és a kerekesszékes tájékozdás szakágakban is. Az előbbiben 2002-től, míg az utóbbiban 1999-től kétévente kívánják megrendezni a legjobbak viadalát.

Már 1996 óta komolyan foglalkozik az IOF az olimpiára kerülés gondolatával. Az azóta eltelt idő során: megalakult az Olimpia Projekt Csoport az ezzel kapcsolatos tevékenységek koordinálására; elkészült a részletes stratégia és terv az Olimpia műsorára kerüléshez szükséges feladatokról; céltudatos promóciós és lobbis tevékenységet folytatnak különböző nemzetközi sportszervezetek vezetői körében; ugyanakkor arra is törekednek, hogy az IOF vezetői is tagjai legyenek ezen szervezetek vezetőségének; próbálják növelni az IOF tagországainak a számát; komoly marketing- és reklámtevékenység indult meg; és dolgoznak az olimpiai versenyforma kialakításán. Alapvetően két párhuzamos úton popogtatunk az Olimpia kapuján. Számos feltétel megteremtésén dolgozva igyekszünk bekerülni a nyári Olimpiai Játékok és a Paralimpia műsorára; illetve a téli Olimpiai Játékokra beadott jelentkezés válaszára várva lobbizunk egy pozitív döntés érdekében. Az előzetes tervek szerint 2002 körül eléri az IOF tagországainak száma a 75-öt, így ekkor már jelentkezni lehet a 2008-as Olimpiára, de legkésőbb a 2012-es Olimpián ott lehet a tájfutás. A sítájfutás esetében biztatóbb a helyzet, már 2002-ben Olimpiára kerülhet, de legkésőbb 2006-ban. 2001-ben pedig már a kerekesszékes tájékozdás is jelentkezhet a Paralimpiára.

Az április 17-19-én tartott IOF elnökségi ülésén a Moldovai Köztársaság Tájékozdási Futó Szövetségét felvették az IOF tagállamai közé, ezzel „megszületett” az 50. tagállam.

Alakult egy munkacsoport a maratonis tájfutás koordinálására és terjesztésére, ugyanis az elmúlt években egyre több országban próbálkoztak már ezzel a szakággal is.

Mivel a tájékozdási futás sportszarnoka a természet, ezért az IOF elnöksége is szeretné elérni, hogy a tájfutás tevékenysége és filozófiája egyaránt integrálja a természet védelmét. Hogy ezt megvalósíthassuk, a nemzeti szövetségeknek készíteniük kell egy természetvédelmi útmutatót, és egy természetvédelmi politikát kell kialakítaniuk a saját országuk adottságainak megfelelően. Jelenleg kevesebb mint a tagállamok negyede fogadott el ilyen politikát – hangzott el az IOF kongresszusán.

Svájc az egyetlen jelentkező a 2003-as Világbajnokság szervezésére. Zürich térségében szeretnék megrendezni. Ezzel szemben a 2002-es sítájfutó VB-re a jelentkezési határidőig nem volt vállalkozó. Azóta Bulgária jelezte, hogy jelentkezni fog. Ugyanakkor az elnökség javasolja a közgyűlésnek, hogy ha az Olimpián szerepel 2002-ben a sítájfutás, akkor ne rendezzenek külön VB-t.

A tájfutás olimpiai jövőjének problémái és perspektívái

Igor Stolov, az Orosz Olimpiai Bizottság tagjának gondolatai

A céloom ennek a cikknek a megírásával az, hogy bemutassam gondolataimat és elképzeléseimet a tájfutás helyéről a világ sportjában és az olimpiai mozgalomban.

32 éves gyakorlati tevékenységem a szovjet, majd később az orosz sportban, az elején mint adminisztrátor, majd mint a nemzeti tájfutó válogatott szövetségi kapitánya, főtitkára a Szovjet Tájfutó Szövetségnek és vezető szakértője az Orosz Olimpiai Bizottságnak,

azt a nézetet alakította ki bennem, hogy a tájfutás még nem találta meg helyét a világ sportjainak családjában.

Az Olimpiai Mozgalom 102 éves fennállását jegyezheti. A tájékozdási futás 100 éves. Nagyjából tehát egyidősek, és együtt kellene fejlődniük. Azonban ma a tájfutás messze lemarad. Számos kiemelkedő sportoló a tájfutásban hiányolja az Olimpiai bajnoki címet, hiszen a kedvenc sportjukba fektetett edzőmunka és magas költségek alapján megérdemelnék. Nem akarok technikai részletekbe menni a tökéletes fizikai és technikai felkészültségük terén, de meggyőződésem, hogy a legjobbak ugyanazon a szinten vannak, mint más sportágak olimpiai bajnokai.

A világ tájfutó vezetői már felismerték, hogy szükséges lenne bekerülni az Olimpiára. Sajnos azonban az IOF-nak nem minden tagja támogatja ezt az elképzelést. Úgy gondolom, hogy minden tagnak közös nevezőre kell jutnia ezen a téren, és minden szövetségnek hozzá kellene járulnia saját országa Olimpiai Bizottságán keresztül ahhoz, hogy elérhessük a célt, vagyis hogy a tájfutás felkerüljön az Olimpiai Játékok műsorára.

Munkám során mint főállású hivatalnok, gyakran találkozom számos orosz és nemzetközi szövetség sportvezetőivel. Ők általában nagyon csodálkoznak azon, hogy egy ilyen érdekes sport, mint a tájfutás, miért hiányzik még mindig az Olimpia palettájáról. Már egy éve annak, hogy az Orosz Tájfutó Szövetség elnöke, Sergei Beliaev megkért, hogy tanulmányozzam ezt a problémát, és most szeretném megosztani nézeteimet és következtetéseimet.

Először is, az IOF struktúrája különbözik az olimpiai sportok szövetségeinek struktúrájától. Az IOF szerkezetét két részre kellene osztani:

1. képviselők a kontinensekről és a sport vezető országaiból – az elnökhelyettes intézménye a földrajzi politika megvalósítása érdekében;

2. álljanak a bizottságok vezetői a fejlődés különböző irányzatainak a szolgálatában.

Összegzés: fontos, hogy fejlesszük az IOF szerkezetét, és hogy megteremtjük az elnökhelyettesi pozíciót. Ezek az elnökhelyettesek képviselnék az egyes kontinenseket vagy a vezető sport nemzeteket, mint például Ausztráliát, az USA-t, Németországot, Kínát, Oroszországot.

Másodszor, a versenynaptárnak alkalmazkodnia kellene az olyan kontinentális és regionális bajnokságokhoz, mint a Nord Bajnokság vagy a Balti Kupa.

Összegzés: Létre kell hozni az Európai Tájfutó Szövetséget, és rendezni kell Európa-bajnokságokat.

Harmadszor: a versenyeken egyenlő feltételeket kell teremteni az Olimpiai mozgalom összes résztvevőjének, ami a tájfutás esetében a terepletiltás eltörlését jelenti.

Összegzés: A versenyterepnek és az arról készült térképnek a verseny előtt is minden résztvevő számára elérhetőnek kell lennie, csupán a felvezetés idejére kell lezárni a terepet.

Negyedszer: a TV-közvetítés miatt meg kell változtatni a pályák hosszára vonatkozó szabályokat, és TV-barát terepeket kell választani. Az olimpiai távnak olyannak kell lennie, hogy a nézők és a TV számára egyaránt könnyen megközelíthető legyen. Az Olimpián ugyanis elengedhetetlen követelmény, hogy a verseny látványosnak és mozgalmasnak tűnjön.

Összegzés: Olimpiai tájfutást egy, a jelenlegi Világbajnokságok számaitól eltérő távon kell megrendezni. Például egy egyfős váltó versenyforma jó megoldás lehet.

Ötödször: az IOF-nak szüksége van egy főszponzorra.

Összegzés: az IOF-nak mihamarabb szert kell tennie egy komoly szponzorra, mint ahogy a Park World Tour tette az Ericssonnal.

És melyik az a szakág, amelyik már ma alkalmas lenne az Olimpia programjára kerülni? Mi úgy véljük, ez a sítájfutás, mivel teljesíti a NOB összes elvárását, és a Téli Olimpia programjába is könnyen beilleszthető. Ezért támogatjuk az összes országot, aki hasonló állásponton helyezkedik. Ugyanakkor támogatjuk a tájfutásnak a nyári Olimpiára való kerülését is. Talán még a tájkerékpár is elérheti az olimpiai elvárásokat egy belátható időn belül, ám ez már egy később megoldandó probléma.

Kell egy Európai Testület

Az Európai Tájéfutó Szövetségnek komoly támogatást kellene nyújtania az IOF céljaihoz. Ezzel nem csupán a nemzetközi versenynaptárt bővítenék az Európa-bajnokságokkal, hanem egyúttal emelnék a tájfutás rangját a világ sportjában.

Bár ezt az elképzelést az Orosz Tájéfutó Szövetség vetette fel, mégsem szeretném teljesen a mi országunk ötletének tekinteni. Ennek ellenére, szeretnék néhány olyan példát hozni Szövetségünk felépítéséről, ami felhasználható lenne az Európai Szövetség működtetése során.

Az IOF része?

Először is, szoros kooperációban kell működnie a Nemzetközi Tájéfutó Szövetséggel, és még bizonyos értelemben a részét is kell hogy képezze. Tevékenységei közé tartozna az Európa-bajnokságok kétévenkénti megrendezése valamelyik Világkupa futammal közös helyszínen és versenyen.

Az Ifjúsági Európa-bajnokságok évenkénti megrendezése lehetővé tenné, hogy a fiatal versenyzők felmérjék képességeiket, és képességeik fejlesztésére készítsék őket. Ráadásul egy csapat kétszer hat emberből állna, így lehetővé tenné, hogy minden nemzet két váltót indítson egy gyors, 1 óra 20 percnél nem hosszabb váltóversenyen. De erre még van időnk jobban átgondolni.

Európa-kupa

Ugyancsak javasoljuk az Európa-kupák évenkénti megrendezését, ahol a különböző korosztályok versenyezhetnének normál és sprint távon. Ez hasznos felkészülést szolgálna az évad fontos versenyei előtt. Az Európa-kupát egy hónappal a Világkupa előtt kellene megrendezni. Tudjuk, hogy rengeteg klub és országos szövetség ekkor rendezi versenyét, de a hagyományok megőrzése mellett megoldható lenne, hogy valamelyiknek megadjuk a hivatalos Európa-kupa címet.

Ezek után már csak egy apró feladat van hátra: megalakítani az Európai Tájéfutó Szövetséget, és koordinálni munkáját a Nemzetközi Tájéfutó Szövetséggel. Miután megoldottuk a fenti problémákat, lobbiznunk kell a nemzetközi Olimpiai mozgalomban a tájfutás népszerűségéért. Tenni kell ezt a nemzeti szövetségektől kezdve a nemzeti olimpiai bizottságokig, a nemzeti olimpiai bizottság tagjaitól kezdve a nemzetközi tájfutó bizottságok tagjaiig és a vezető sportnemzetek olimpiai bizottságainak.

Várom az ötleteket és elképzeléseket

Kedves tájfutó olvasó, aki elolvad ezt a cikket! Ha a fenti gondolatokat, és javaslatokat érdekesnek tartod, akkor kérlek, küldd el véleményedet, javaslataidat az Orosz Tájéfutó Szövetség címére:

Box 57, Moscow, 123060, Russia, tel. & fax +7095 196 7261, e-mail: orienteering@glasnet.ru

(az *Orienteering World*-ből fordította: Sárecz Lajos)

Az IOF XIX. jubileumi kongresszusa

1998. július 7-12. között a portugáliai Sintrában rendezte meg az IOF kétévente szokásos konferenciáját. Ezekhez a konferenciákhoz szokás szerint más események is kötődnek (pl. bizottsági ülések, bizottságok közötti konzultációk). A legfontosabb két esemény a nagyon rövid – tulajdonképpen csak az alapszabály módosítását szolgáló – rendkívüli közgyűlés és az ezt követő „rendes” közgyűlés, melynek napirendjén tulajdonképpen a szokásos napirendi pontok szerepeltek.

Magyarországot ketten képviseltük: Zentai László (úgyis, mint az IOF Térképbizottság tagja) és Deseő László, az MTFSZ elnökhelyettese, aki kandidált az elnökségi tagságra.

A rendkívüli közgyűlés az előző (jeruzsálemi) közgyűlés kedvezőtlen tapasztalatai alapján olyan alapszabály-módosítást tárgyalt meg és fogadott el, mely a szavazásoknál csak a véleménynyilvánító szavazatokat veszi figyelembe (a tartózkodást nem veszik figyelembe).

30 ország delegált képviselőket a kongresszusra (ebből kettő – Brazília és Kuba – csak szavazati joggal nem rendelkező társult tag).

Elsőként az előző kongresszusi ciklus (1996-98) jelentését fogadták el a résztvevők. Sue Harvey, a szövetség angol főtitkára kiemelte többek között az IOF potenciális célját, az olimpiai részvétel elérését, amelyről később még részletesen is szó lesz.

Az első igazán fontos napirendi pont az új tagfelvételek megerősítése volt. India, Moldova és Taiwan (angolul Chinese Taipei) az IOF új, egyelőre társult tagjai. Ezzel a tagországok száma 51-re emelkedett. Az új tagországok közül egyedül Moldova képviselője szeretett volna jelen lenni a kongresszuson, de az IOF erőfeszítései ellenére nem kapott vízumot (ez már Schengen következménye, mivel Portugáliának nincs Moldovában nagykövetsége, így Németország konzulátusának kellett volna kiadnia az EU vízumot, de ezt megtagadták).

Ezek után került sor a közgyűléshez beterjesztett javaslatok megvitatására, melyeket a résztvevők jó előre megkaptak. Maga az elnökség az alábbi javaslatokat terjesztette be:

1. Az IOF környezetvédelmi politikája, melynek fontosságát jelzi, hogy Sue Harvey lett a GAISF (General Association of International Sports Federation) ezzel foglalkozó bizottságának vezetője.
2. Az olimpiai részvétel akcióprogramja. Az ambiciózus terv mennyiségi és minőségi elemeket is tartalmaz. A nyári olimpiára kerüléshez legalább 75 tagország szükséges, amit a program

szerint 2001-2002-re sikerül elérni. Az olimpiai részvétel valószínű időpontja 2012. A téli olimpiai programba kerülés ilyen jellegű kritériumait a szakág teljesíti, a fő cél a 2002-es játékok (Salt Lake City) programjába kerülés, melyről 1999-ben döntöttek. A paraolimpiai mozgalom irányába is megindult a közeledés, de ehhez a másik új szakág, a trail-o fejlesztése is szükséges, hiszen egyelőre még kevés országban művelik.

3. Tájbringa VB kiírása. Az elnökség érvelésének kiindulópontja a tájfutás és a sítájfutás világ bajnoki versenyszámként történő kiírása és az akkori részvételi arányok összehasonlítása alapján történt. Ehhez képest a tájbringa tényleg megérett az első világbajnokságra, hiszen a részt vevő országok száma minden bizonnyal 15-20 fölött lesz. A skandináv (norvég, svéd) szövetségek mindenképpen megfelelő – általános érvényű – követelmények kidolgozását tartották volna szükségesnek az új szakág első világbajnoksága kiírása esetére. Végül a közgyűlés 21-2 arányban megszavazta 2002-re az első tájbringa VB kiírását. Egyelőre még nincs helyszín, de az elnökség kérte a közgyűlés hozzájárulását ahhoz, hogy a helyszín kijelölésének jogát a közgyűlés helyett ő kapja meg, hiszen ha meg kéne várni a következő kongresszust (2000. augusztus), akkor a rendezők számára viszonylag rövid idő állna rendelkezésre.
4. 13-8 arányban leszavazta a közgyűlés az első trail-o VB kiírását 1999-re. A tervek szerint ezeket a versenyeket a normál VB-vel együtt rendezték volna meg (ezt vállalták mind az 1999-es, mind a 2001-es VB rendezői is). A visszautasítás indoka valószínűleg az volt, hogy egyelőre kevés országban művelik a sportágat, illetve hogy versenyszabályzata (a tájbringának egyébként még el sem készült) alapján nem domborodik a verseny jellege.
5. A VB rendezésre pályázóknak pályázatukat 5 évvel a verseny előtt be kell nyújtani (az adott év január 31-ig). Az adott év közgyűlésének döntése után 12 hónapon belül aláírják a nyertes pályázóval a szerződést.
6. Munkaterv (1998-2000). Különbözőbb újdonságokat ez nem tartalmaz, a fő szempontok – a korábbi ciklushoz hasonlóan – a következők:
 - az IOF és a sportág színvonalának emelése.
 - az IOF és a tagországok erősítése.
 - a négy szakág egyidejű fejlesztése.